

предпазливостъ и страхъ заптиитѣ преминали Боаза, въ който имало две вардачници, и се спрѣли да починатъ и похапнатъ на ханчето въ Кжпиновския манастиръ „Св. Никола“. Съ хитрина Тотю се приближилъ до гостилничара и му пришепналъ да нахрани и напои на негова смѣтка добре царскитѣ хора. Заптиитѣ, знаейки, че нѣма да плащатъ нищо, наядли се и се напили здравата. Все пакъ, като знаели, кого каратъ, прегледали седлата на конетѣ и гримнитѣ на Тотювитѣ ржце. Отъ манастира конвоятъ миналъ не по шосето, ами по долинѣ коларски пжтъ презъ лозята въ землището на Мариино. Щомъ излѣзли отъ лозята въ мѣстността Грънчароврътъ, навлѣзли въ корията на Пчелище. Въ края на корията имало чешма съ бистра и студена вода. Турцитѣ, съ запалено гърло отъ върлата ракия, слѣзли отъ конетѣ и се нахвърлили върху чешмата. Като уголили жаждата си, тѣ пуснали и конетѣ да пиятъ. Въ това време Хаджи Хюсеинъ се отдалечилъ по нужда, а другиятъ въ весело настроение откачилъ тамбурата отъ седлото, седналъ надъ чешмата и почналъ да свири и пѣе. Тотю преценилъ случая. Той се приближилъ ужъ да пие вода между конетѣ и безъ да го гледа нѣкой така силно наблегналъ о камънитѣ желѣзнитѣ си гривни, че ги счупилъ и освободилъ ржцетѣ си. Съ юнашки подскокъ той крачналъ до свирача, грабналъ отъ ржцетѣ му тамбурата и така силно го бухналъ по главата, че заптиятъ падналъ въ несвѣсть. Тотю грабналъ отъ пояса ятагана му и уловилъ гората. Ашикъ, като билъ по нужда, съгледалъ между дърветата, че Тотю навлиза въ гората, скокналъ разпасаъ, съ гащи въ ржце, затекълъ се и почналъ да вика: „Аманъ, Тотю, чакай, стой...!“ Ала Тотю се изгубилъ безследно въ гжстата гора съ ятаганъ въ ржка. Свѣстилъ се и Хюсеинъ Бошнакъ. Двзмата тюхкали, вайкали и намѣрили, че е по-благоразумно да не гонятъ хайдутина¹⁾. Стигнали въ Пчелище омърлушени и безшумно заминали за Търново.

Облѣкло, нрави, обичаи, говоръ.

Макаръ че въ разни времена, при добри и лоши условия, било поради утѣсняване на землището, било при гладъ и моръ (чума, холера) сж ставали доста чести, по-голѣми или по-малки изселвания и преселвания, основното ядро на населението си оставало сигурно на бащината земя, при добивъ и начини, които изложихме по-рано. Българинътъ изобщо има привързаностъ къмъ нивата, гората, лозето на своитѣ дѣди и прадѣди. Затова въ облѣкло, нрави, обичаи се е запазвала последовностъ и почитъ къмъ рода. Старитѣ родове, мъже и жени, държали въ всичко обичая, който мъчно мо-

¹⁾ Изъ книгата на Филипъ Симидовъ — „Войводата Филипъ Тотю“. Русе 1900 г.